

**MIAŁEŚ CHAMIE
ZŁOTY RÓG... WOKÓŁ
SYMBOLI W WESELU**

**TADEUSZ BANOWSKI
BEATA ZIELIŃSKA**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły branżowej II stopnia

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek

Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska

Bożena Święch

Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

Jadwiga Iwanowska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Miałeś chamie złoty róg... Wokół symboli w *Weselu*

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

II/90 minut

Cele

Uczeń:

- interpretuje fragmenty dramatu;
- rozpoznaje symbole w „Weselu”;
- odczytuje znaczenia poszczególnych postaci symbolicznych;
- tworzy argumenty do postawionej tezy;
- dba o poprawność językową w formułowanych wypowiedziach.

Metody/Techniki/Formy pracy

- praca z tekstem literackim;
- praca w grupach;
- mapa myśli;
- analiza materiału filmowego;
- referowanie wniosków i spostrzeżeń.

Środki dydaktyczne

- *Wesele* Stanisława Wyspiańskiego
- Słowniki symboli (różne)
- Słownik języka polskiego

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna

Nauczyciel informuje o symbolicznym charakterze dramatu Wyspiańskiego, prosi młodzież o określenie sytuacji historycznej końca XIX wieku. Uczniowie w *Słowniku języka polskiego* wyszukują terminu symbol. Zapisują definicję, przypominają poznane na wcześniejszych lekcjach, w poprzednich klasach i poznanych utworach symbole i ich znaczenie.

Część właściwa

Nauczyciel informuje, że treści symbolicznych możemy doszukać się w postaciach (zjawy) oraz przedmiotach. Dzieli klasę na trzy grupy. Informuje, że każda z nich dokona odczytania innego symbolu pojawiającego się w *Weselu*. Uczniowie wyszukują fragmentów, w których pojawia się informacja o przedmiotach lub sytuacja z nimi związana. W celu wyjaśnienia ich znaczenia korzystają ze słowników symboli.

Grupa 1 – Bronowicka Chata

Grupa 2 – złoty róg

Grupa 3 – pawie pióra

Grupa 4 – złota podkowa

Uczniowie wyszukują cytatów powiązanych z przykładami i tworzą mapę myśli, zawierającą odczytanie znaczeń poszczególnych symboli. Prezentują efekty pracy.

Następnie nauczyciel wyświetla fragmenty filmu A. Wajdy, w których pojawiają się poszczególne zjawy: Widmo, Stańczyk, Rycerz, Hetman, Upiór, Wernyhora.

Uczniowie określają pochodzenie postaci, wskazują komu pojawia się osoba dramatu i rozpoznają symbolikę w kontekście znajomości całego utworu.

Część podsumowująca

Nauczyciel stawia tezę: zjawy są upostaciowieniem myśli, pragnień, rozterek i słabości bohaterów. Uczniowie uzasadniają stanowisko, formułując argumenty.

Komentarz metodyczny

Podczas zajęć uczniowie rozwijają trudną umiejętność odczytywania symboli, dlatego należy szczególną uwagę zwrócić na przygotowanie dodatkowych materiałów, np. ilustracji i karty pracy dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Należy także zadbać o właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy; wykorzystać mocne strony ucznia, budować atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń; dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, zakreślenia; dostosować wymagania edukacyjne – stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu, udzielając wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską; stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a gdzie popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Uczniowi zdolnemu można zaproponować wyszukanie tekstu krytycznego lub recenzji ze współczesnej interpretacji teatralnej *Wesela* i sformułowanie pytań dla klasy do pracy z tekstem nieliterackim. W odniesieniu do uczniów z orzeczeniem o kształceniu specjalnym należy dostosować wymagania do zaleceń określonych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.